

JBG-1901240102010400

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2019

Political Science : Paper - IV

(Panchayati Raj in India - 1) (Core)

(Common Paper for 2013, 2016, 2019) (Old & New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1 સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમ અને ભારતની લોકશાહીનો વિકાસ વિશે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1 લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણ સંદર્ભે બલવંતરાય મહેતા સમિતિની ભલામણો જણાવો. 14

2 આર્થિક વિકાસના સાધન તરીકે પંચાયતીરાજની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2 પંચાયતી રાજ અને કાર્યાનુસારી લોકશાહીનો ખ્યાલ વિશે ચર્ચા કરો. 14

3 જિલ્લા પંચાયતની રચના, સત્તા અને કાર્યો જણાવો. 14

અથવા

3 ગ્રામ પંચાયતની ચૂંટણી પદ્ધતિ અને કાર્યો જણાવો. 14

4 ગ્રામસભાની રચના અને ભૂમિકા જણાવો. 14

અથવા

4 ગુજરાતમાં પંચાયતીરાજની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

5 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 14

- (1) લોકતાંત્રિક આયોજન અને સામાજિક રાજકીય પરિવર્તનના સાધન તરીકે પંચાયતી રાજ
- (2) તાલુકા વિકાસ અધિકારી
- (3) મહારાષ્ટ્રમાં પંચાયતીરાજ પ્રથા
- (4) ગ્રામ પંચાયતમાં નાણાકીય અંકુશ વ્યવસ્થા.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

1 Discuss interdependence of community development and growth of Democracy. 14

OR

1 Discuss Balvantrai Mehta Committee's Re-commendations for Democratic decentralization. 14

2 Discuss Panchayati Raj as an instrument of Economical Progress. 14

OR

2 Discuss Panchayati Raj and concept of functional democracy. 14

3 Discuss formation, powers and functions of District Panchayat. 14

OR

3 Discuss election system and functions of Gram Panchayat. 14

4 Discuss formation and role of Gramsabha. 14

OR

4 Evaluate functions of Panchayati Raj in Gujarat. 14

5 Write short notes : (any two) 14

(1) Panchayati Raj as an Democratic Planning and Social Political Changes

(2) Taluka Development Officer

(3) Panchayati Raj system in Maharashtra

(4) Financial control system in Gram Panchayat.
